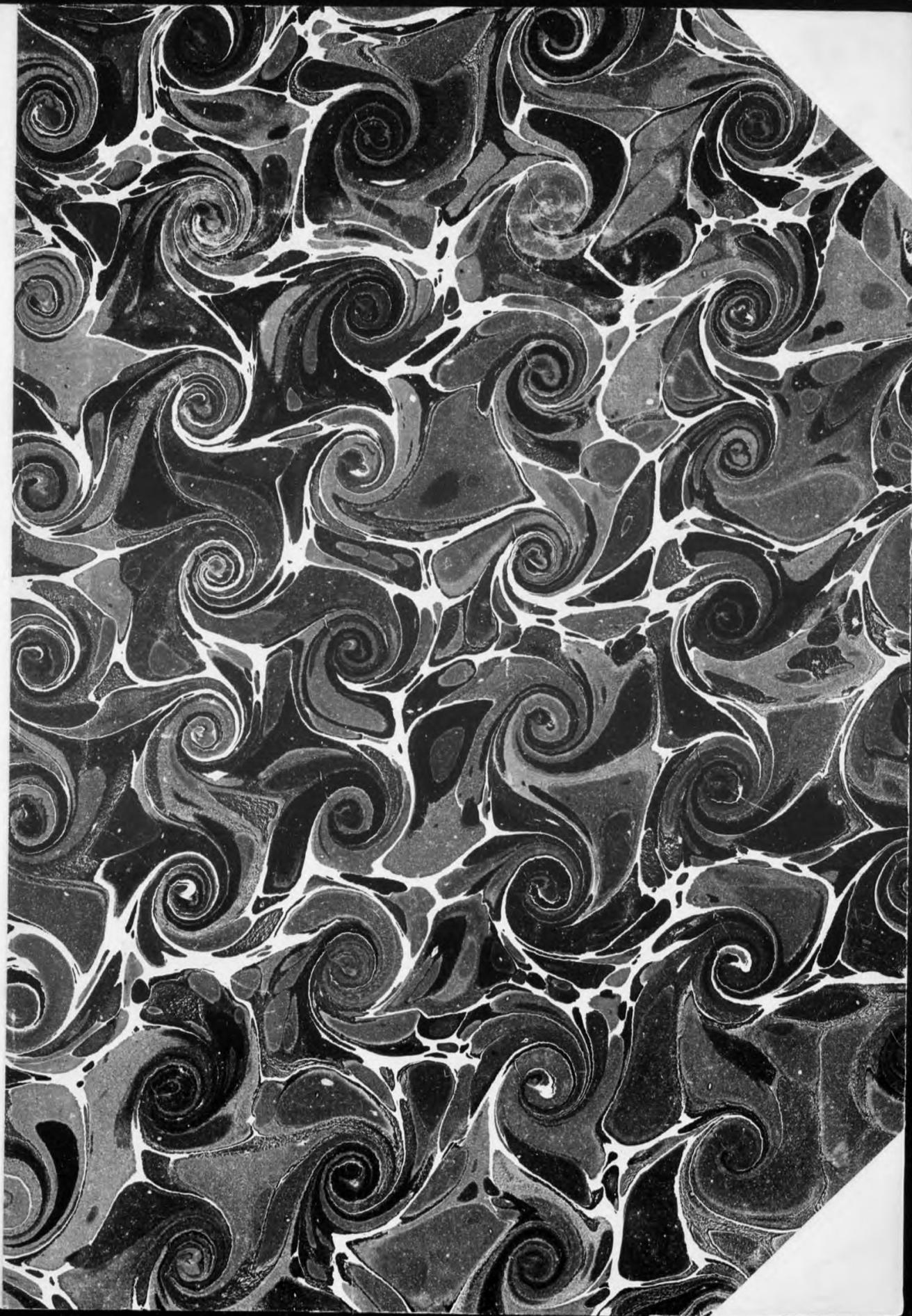

UBL: BKNOOG 107

Roekenoozen

107.

18107

DE

HISTORIE

VAN

FLORIS EN BLANCHEFLEUR.

Deswelke na datze lange geschelben waren / ende veele
perijkelen geleden hadden / tot den
Houtuelijken Staat kwamen.

Zeer plaifant ende vermaakelijc om te leezen

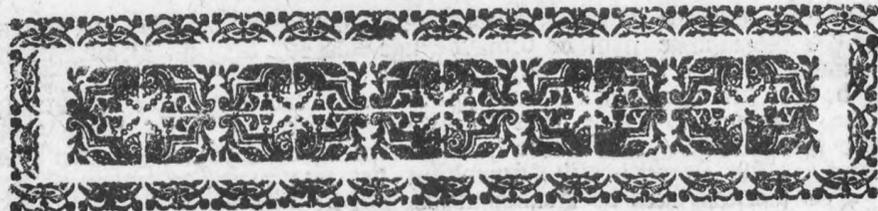

Te DEVENTER,
Gebzukt by J. H. DE LANGE, Boekbzukter en verkozper aan
den Bzinkt / 1793.

PROLOGIE.

Paulus zeyd, dat ledigheid is de Moeder van alle kwaadheid. Om dan dit te schuwen, zoo hebbe ik een kleine amoureuze Historie gesteld van twee Gelieven, vol wondere avonturen, die veel meer zuurs dan zoets leden, eer zy haar liefde volbrengen konden. Ook stel ik ze daarom, op dat minnaars dezer Waereld merken zouden, hoe veel zorgen en tribulatie de minne der Creaturen voordbrengt ende hoe veel perijkelen, en hoe ongestadig zy is, alzoo dat een vreugd duizend zorgen baard: voor een solaas duizend angsten, ende voor minnelijk verzaam duizend uren met een groot jammer, dikmaal verscheide moet zijn, ende ten einde de ziele ter hellen leid. Daarom gy Jongens, 't zy Mannen of Vrouwen, hier by geleerd wilt aanvaerden de minnende liefde Gods, die eeuwig duuren zal, daar gy alle rusten in vinden zult, en zal u ook bevrijden van alle plaagen der hellen. 't Welk ons alleen wil gunnen onze Zaligmaker.

MU. DER NED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

D E

HISTORIE

V A N

FLORIS EN BLANCHEFLEUR.

Het eerste Capittel.

Als ons de oude Schyften / zoo zagen zy van den berg koomen / herklaren / zoo hebben den wy in de geschiedenis dat omtrent 't jaer na de geboorte onzes Heeren 624. was in 't land van Spanjen een ongeloochige Koning / Denus geheeten / die hadde een Koninginne van derzelver liet. Op een tijt reisde deze Koning met magte over de zee in Kerstentijl / Steden en Sloten razeerende en afwerpende / rookende en brandstigtende de Kloosters ende Gods-huizen / zoo dat men in 30 mylen van de zee niet en vond woninge nogte menschen / zoo hadden zy 't in drie dagen gebestreeert. Certijft hy drede laadenen hallasten zyn schepen met den roef / zoo zand hy veertig mannen / oppassende daar de Pelgrims passereen moesten / om die te vnueteren. Als zy born de wegen kerst had-

den / zoo zagen zy van den berg koomen / Pelgrims die zeer moede waren / welke zy aanhaarden ende behogten maar de Pelgrims gaben haar goet om haar lijf te houden. Onder deze Pelgrims was mede een Grabe uit Frankrijl / die met haar hadde een dochter / die groot ging van kinde / van haaren man die in eenen strijd geslagen was / deze Grabe hopt een wijle vroomelijl tegen de ongeloochige handen / maar zy hebben hem daar herlagen / want zy te magtig waren / ende hoerden zine dogter met hem gebangen / ende zyn zoo met den Koning te scheepe gegaan / en met goede spoede weder gekeert in Spanjen / daar hy eerlijl ontfangen werde / ende trilde de roef de Souverieren / eik naar zynen staat. Ten laatsten nam hem hy de Kersten Brontwe / ende schonk die ziner Koninginne / die daar mede zeer blijde was / want zy hem

lange om een Kersten Vrouwe gebeten hadde. De Koninginne nam de vrouwe in haar kamer / ende gaf haar oorlof te houden de wet der Christenen / ende zy diende de Koninginne bzoeg ende spaede / zeer getrouwelikh / ende leerde haar Francois / zoo dat zy zeer in 't Hof hemind werd. Een laasten werd de Koninginne gewaar / dat zy met kinde was bevaan / ende bzaagde haar hoe lange zy begoot hadde geweest / 't welk zy de Koninginne zeide / ende de Koninginne zeide dat zy ten zelven tijden ook begoot te bzaagen / ende hoopte beide Keener tijt te geligen. Als nu den tijd der natuure volkomen was / zoo gelag de Koninginne van eenen schoonen Zoonen op Palmzondag / dien de heidensche Meester beide heeten Floris / ende op den zelven dag gelag die gehangen Vrouwe van een dochter die zy hoopten beide / ende gaf haar den naam

van Blanchefleur / als den Koning tijdinge hadde / dat zyn Vrouw de Koninginne eenen zoon geboort had / was hy zeer verlijdt / ende maakte groote Triumpheerende / beide zynen zoonne bevaaren hy de Christen Vrouwe : Maar hy liet hem zuigen en voesteren van een Kerstensche vrouwe.

Albus hadde deze Kerstensche Vrouwe beide der kinderen te bevaaren / en hanteerdeze zeer wel / en hadze beide zoo lief dat zy nauwlijks wist wat kind zy 't liefste had / ofte des Konings Zoon / ofte haar Dochter / en deze twee waren altijd hy malkanderen / ende kreegen zig zoo lief eer zy biff jaaren oud waren / dat d'een van den anderen niet wezen en mogte / ende als zy tot haaren biff jaaren gekoomen waren / zyn die twee kinderen zoo sehoon ende wel geelst gewest in allerley manieren / dat men in alle 't land geen schoonder kinderen en kond-

Hoe den Koning zynen Zoon Floris tot hem riep om hem ter schoolen te zetten : ende van de liefde en 't scheiden van Floris en Blanchefleur.

Het tweede Capittel.

Als den Koning bemerkte dat zyn zoon Floris hersticht begoot te krijgen / boer zoude hem leeren / dieg hem Floris riep hy hem / en zeide dat hy moeste ter

schoolen gaan / die groote meester Sarboer zoude hem leeren / dieg hem Floris zeer bedroefde en werd weenende / zeggende

de / Wader ik en zal niet konnen lezen / noch schryven / noch enig bezinnen / ten zy dat Blanchefleur met my ter schoolen mag gaan. Toen hielofte hem zyn Wader dat hy ze beide ter schoolen zende zoude / dieg die kinderen beide verlijdt waren ; Albus zyn deze twee te saamen ter schoolen gezet / onderweezen malkanderen zoo heel / dat zy beide zeer groot waren in schryffen ende lezen ende in 't Latijn te spreken / zoo dat ze tot malkanderen dikwils minnebeten schreeven in 't Latijn / zoo dat het andere kinderen niet en herstonden. Albus zyn deze twee in grooten liefde te samen opgewasschen / het welk Floris Wader bemerkende / zorgende dat die jonge liefde in zynen zoonne stede krijpen zoude / ende dagt deze twee te scheiden / ende zeide tot her Koninginne / dat hy Blanchefleur zonde dooden / zoo hy Floris van Blanchefleur niet scheyden en konde / op dat door haar dood / hy een ander hooget / ende Welgehooren Dochter lief gekrijge / maar doch de Koninginne weder riep Blanchefleur niet te dooden / op ahontuuren / of hy daar van mistroostig word / ende hem zelven dooden mogte. Ende zy beide ordineeren dat hem Floris schoolmeester ziele maakte / dat hy daar niet meer leeren en konde / ende daarom wilde hem zyn Wader bezenden tot Montorien in een ander school / om te leeren ; daar doen ter tijd heel Edelse kinderen / ende schoone maagden waren / om dat Floris zyn Zoon onder de schoone maagden / ende jongvrouwen zoude zoo ligtelikh mogen hergeeten de liefde van Blanchefleur : Maar ten kwam niet na des Konings mening : want als hy na Montorien reizen zoude / zoo bzaagde Floris / of Blanchefleur met hem reizen zoude : waar op hem de Koning antwoordde / dat Blanchefleurs Moeder ziele was / ende dat ze hy haar Moeder lijffen moeg-

te / want de moeder moeste haar ziele gelaaten / door des Konings gebod / ende haar Dochterken hy haar houden / op dat Floris allere zoude reizen. Als Floris deze zaaken herstaan hadde / was hy uitermaaten bzoelig / ende bedreef groote rouwe / zeggende / dat hy zonder Blanchefleur nergens wezen en mogt. Als den Koning en de Koninginne dat groote mishaar aan hem zagen / zoo be- loofden zy hem / dat ze Blanchefleur na zenden zonden binnen breeten bagen / hooptende dat hy ze binnen dien tijd ver- geeten zoude. Toen is hy een luttel do- ter te bereiden geweest / en nam beelstik aan Blanchefleur oorlof / haar beelstik kussende ende omhelzende / dat zy hy haar Moeder was / ende in tegenwoor- digheid zyns Waders / zeggende :

Adieu mijn hertelike troost en zoet /
Adieu liefste waerdste bloet /
Adieu mijn alderliefften dag /
Adieu mijn consoort / mijn lijdens bloet /
Adieu mijn uitverhoornste goed /
Adieu mijn liefste oogen opslag /
Adieu die mijn jong herte verlijden mag /
Adieu mijns herten meechijn /
Adieu mijn alderlieffte die ooit aanzag /
Adieu het moet gescheiden zyn.

Adieu Chzesoor mijn zins behoed /
Adieu Rozier met alder ootmoed /
Adieu mijn eeuwigelikh geklag /
Adieu mijn troost minnelikh goed /
Adieu my ook zoegte doet /
Adieu brozt meer in mijn / u wag /
Adieu na u mijn gewzag /
Adieu doet mijn groote pijn /
Adieu die my te troosten plag /
Adieu het moet gescheiden zyn.

Adieu mijn spiegel van leeren broet /
Adieu die mijn verzugten doet /

Wdieu in my ooit zulk gebzag /
 Wdieu myn hope mijn hoogste bloed /
 Wdieu daar al mijn rust op staat ;
 Wdieu al mijn leet gemag /
 Wdieu mynen roep is nu / o ach !
 Wdieu gy kist de liebe myn /
 Wdieu fontein mijns bzeugds geklag /
 Wdieu het moet gescheiden zyn.

PRINCEN.

Blanche fleur gy zift die myn last op loet /
 Mi hope nog te zien u schoon aanschijn.
 Gebenft mijns liebe in thden bzoet /
 Al moeder lacy nu gescheiden zyn.

Dan deze gelaten ende woorden / en was
 zyn Vader den Koning niet wel te bzereden :
 daarom hy Floris met schoone woorden /
 ende pzooper giften met schoone staate te
 Montorien ter schuole zond / daar hy zoo
 feesteljk ontfangen werd van den Hertoge
 Boras / ende van der Vrouwen Sekte /
 ende van haarder dochter. Ende werden
 van vrouwen sibile in den schoolen geleid /
 daar zeer heel Edele Maagden waren :
 maar het was al niet : want wien hy zag
 of wat hy hoorde / hem kwam altoos in
 gepeins zyn uitberkooren Blanchefleur /
 zoo dat hy dikwils zeer berzugte / ende
 maakte groot geklag eer die veertien da-
 gen ten ende waren. Als nu den tjd van
 de veertien dagen volkommen was / ende
 hem Blanchefleur niet gezonden en werd /
 zoo en werd hy nog meer rouwig / ende

zongde dat zy dood ware / zoo dat hy nog
 eten / nog bzincken / nog slaapen en konde /
 waar wierd geseel ziek. Als dat zynen
 kamerling zag / ontbood hy haasteljk den
 Koning zynen Vader / die de Koninginne
 tot hem heeft geroepen en zeide ; Vrou-
 we / ik en weet wat raab met onzen zoon /
 Blanchefleur moet ons kind houden in
 haar liebe met toberffe / dat weet ik wel :
 want hy by niemand dan by haar begeert
 te zyn.

Du zal ik ze haasteljk doen haalen /
 ende zal ze dooden / op dat hy ze dan berge-
 ten mag. Doen zeide de Koninginne / He-
 re dat is ontvofeljk gezeid dat Blanche-
 fleur ons kind heeft betoerd / want zy
 hem ook uitermaaten bemind / want zint
 ter tjd dat hy te Montorien trok / en
 heeft ze nooit tjdde dag gehad / maar al-
 toos in berzugten gewest / ende in zwa-
 re pijn / zoo dat zy nog eten nog bzincken
 en mag. Aldus liehield deze Blanchefleur
 den ljkve / zeggende : Gy Heere / het waar
 groote zonde ende schanden / dat men zoo
 een kind dooden zoude zonder recht of re-
 den / maar gy doet beter dat gy ze in de
 Stad van Nicheen doet hoeren / ende
 doetze daar berkoopen / ende van daar zal
 ze wel berboerd worden / dat men daar
 niet meer af berneemen en zal. Dezen raab
 bagte de Koning goed / ende beede tot hem
 koomen / twee rjste koopluiden / ende zei-
 de hen hoe ze te Nicheen trekken moesten /
 om albaar Blanchefleur te berkoopen : t
 welk de koopluiden hem beloofden te doen.

Hoe de Koopluiden oorlof namen van den Koning, ende trok-
 ken naar Nicheen : daar zy Blanchefleur verkogten, aan den Admiraal van
 Babylonien, die ze in zeer groote waarde hield.

Het derde Capittel.

Deze Koopluiden hoorszcheeken / heb-
 den oorlof genomen van den Ko-
 ning ende der Koninginne / ende zyn
 t'scheepe gegaan / zellende na de Stad
 Nicheen / daar doen ter tjd veel magtige
 koopluiden waren. Du zoo waren al-
 baar twee koopluiden uit herre landen /
 die Blanchefleur hebben gekogt / een
 grooten schat voor haar gegreben / diez de
 berkoopers kjkve waren / dat zy goed a-
 konture hadden : want de koopluiden
 gaaten voor Blanchefleur t'zestig pond
 gouds / honderd pond zilberz / honderd
 sindaalen laken / honderd roode mantels /
 honderd goede paerden / en drie honderd
 koggis ; als kalken / habikken en sper-
 toers / ende enen kop van goude / ho-
 den maate kosteljk / dat diergeljke niet
 meer gezien en was. Dezen kop hadde
 Vulcanum genaakt / die daar op gewozt
 hadde / hoe Paris des Konings Zoon
 van Trojen Helena ontschaafte / ende
 hze haar man die Koning Melaus
 volgte zeer herholgen / ende Agamen-
 non een groot heir bergaberde / ende den
 Grieke Trojen beleiden / ende hoe zy
 met storme de muuren beschooten / en-
 de hoe die van Trojen van binnen hun
 berweerden ? Ende op het bekel van de
 kop stond een vogel zoo wel gemaakt / dat
 hy leekende scheer / ende hadde in zyn
 kjaanwen enen Carbonnel / die zoo schoon
 scheen dat er geene kelder zoo donker was /
 hy zou hem verlijt hebben / zoo dat men
 alle ding daar in had mogen zien ende ken-
 nen. Na dat Trojen verbestruet was /
 kizagt Eneas deze kop met hem uit de
 Stad / die hy in Lombardien liet / eer
 zmer amehen / ende lief. Als deze koop-
 luiden Blanchefleur gebzagt hadde / zyn

Zij verist tot Babylonien / haar zyne
den Admiraal presenterden dieze zoo wel
vanstond / dat hyze de kooplieden afkocht /
ende gaf 'er hoor tien loef zoo veel gouds
als zy zwaar was van Lichaam : diez de
kooplieden blifde waren / ende bedankten
hen van de Admiraal / ende namen ooz
lof aan hem. Nu zoo bemerkte den Ad-
miraal wel aan haar kleederen / leden en-
de schoonheid / dat zy was van Edele
geslagte / zoo dat hy hoor nam de onde
gewoonte te hzeeken / ende haar te trou-
wen / ende zhu leeken lang tot enen wif-
te te houden / en geen ander meer te be-
kennen. Ende deede haar hzengen op den
Maagden-tooren / haar zy van hff-en-
tuintig Maagden / der welker Blan-
chesteur behofen werd / te keeren ende
te trouwen : want zy zoude kostelinge
Koninginne mogen worden van al 't Rijk-
ke. Als nu Blanchesteur haar dus alle-
ne in hzeemde lande in een kamer vond /
werd zy zeer schzeijende / ende klaagende
zeggende ; o Floris lief ! wie heeft ons
gescheiden ? Nimmermeer en zal ik u
wer vergeten : want ik wel weet / dat
gy zoo wel als ik in hzuik zift want gy
my mindet als u zelven. On elijk moe-
ten zy sterben / die ons dit gebaan heb-
ben / want nimmermeer en zal ik verblij-
ben zonder u ; o mijn schoonste lief. Nu
wil ik zwijgen van Blanchesteur ende ver-
tellen hoort van den Koning ende der Ko-
ninginne / ende der kooplieden / die den
Koning gaben al het groote goet / dat
zy hoor Blanchesteur gekreegen hadden.

Hoe den Koning Venus na de
wederkomste der kooplieden een
kostelijk graf deede maaken, in den
naame van Blanchesteur, ende van de
groote droefheid van Floris.

Het vierde Capittel.

De Koning was verblijft over de koste-
lijsheden hoor Blanchesteur gekree-
gen / maar de Koninginne was bedrukt /
zeggende / Heere wy behoeven wel goe-
den raad / wat wy best doen zullen / als
ons kind koort dat hy hem niet en kwelle
ter doot : Doen deede den Koning een
kostelijk graf maaken / van Hooren /
Marmeren Kristalle / ende daar op leg-
gende een kostelijken Sark / op de wel-
ken gemaakt waren twee Rijke-lieden
kinderen van goude / een gelijk Floris /
ende het andere of het Blanchesteur zhu-
der Ameffen waar.

Ende elk hadde een zeer kostelijken
kroone op het hoofd : In de kroone van
Floris stond eenen Carbonkel die des
nachts zoo lichte of 't dag was. Ende daar
waren gemaakte lange pijpen / zoo speel-
den de kinderen t'saamen / kusten ende
omhelzende malikanderen. Ende als den
wind cesserde / dan stonden de kinderen
stille / ende zagen op malikanderen ende
boden malikanderen de kloemen / die zy
in haar handen hielden / ende dat schjen /
of zy gekeet hadden ! om een der Jong-
vrouwen en was zoo kostelijken graf moec
gemaakt ! want daar waaren aangezet
kostelike stenen / als Saphyren / Col-
cidanien / Amatises / Chrysofen / Bi-
adanten / Corrofen / Jaspfen / Crisoliten
en Diamanten : Daar / stonden ock Lette-
ren aan han geslagen goud / geschreeben
albus. In dit graf seld Blanchesteur die
den Jongeling Floris heeft gemind met
stabiger herten. Doen deede den Koning
gebieden elk op zhu lff dat niemand an-
ders zeide / van dat Blanchesteur doot
was. Als alle dingen albus geordneert
waren / zoo deeden zy haaren zoon Floris
onthieden ; des hy zeer blifde was / ende
kwam in korten tijd t'huis / daar hy zhu
nen Vader ende Moeder minnelijk groe-
ten / ende hzaagde na zhu lief Blanche-
steur /

steur / ende niemand en dorste hem te
waarheid zeggen / ende terstond liep hy
ter kamer daar hy haar moeder hzaagde /
waar dat Blanchesteur waar / die hy daar
siet.

Doen zeide zy / Floris my dunkt dat
gy met my gek / doe zeide Floris : Ik
en doe niet mijn liebe vrouwe / maar wiltze
my haasteljk roepen. Doen zeide de vrou-
we dat zy niet wiste waar zy waar / maar
my is gheeten te zeggen dat zy doot is en
begraven. Doen werd Floris heel ber-
slagen van deze woorden ende viel in on-
macht diez de vrouwe zeer herhaert was
ende riep met luider stemme / dat men al
't Hof hoor hoorde / waarom dat de Ko-
ning met der Koninginne zeer haasteljk
kwaamen geloopt / zeer bedroefd znde
als zy haar kind zagen liggen.

Maar een korte tijd is Floris van der
onmacht bekoomen / ende zeide :

O uherziendelike doot zeer griffeljk
Heest my ontschaakt zeer diefelijk
Blanchesteur / die my hield staande in
mijn jeugd /
Nooit ogen loegen op my zoo liefeljk /
Nooit menschen moed en was my zoo ge-
riefeljk
Nooit hert en hzoeg tot my waert zulken
beugd /
Zy was den tooren mijnner zielen-
hzeugd
Haar bin zhu / haar minneljk conyag-
nie /
Dooft my ter waereld de keeste melodie.

Och mogte ik die twee doen be-
zweeren /
Zweerden en tancien zoude ik gaan
rechten /
Ende mijn alderliefte Blanchesteur sal-
beeren /
Die nu herbeteren is met den flegten /

Van der doot sparcende heeren nog
knegten /

Daar ik bevelijk om moet lamenteeren /
Ik en weet niet wat doen ofte ordneren /
Wanders dan althit klaagen en hermen /
Magten ende dagen in drukke te zwermen /
Hoopen en verlangen doet elk een ver-
blifden /

Nu en hoore ik niet t'allen tijden /
Mijn hoore en hzeugd is gebaan /
Wiltken droefheid koort my bestrijden /
Al zie ik blifschap 't is my een tijden /
Mijn dunkt elk zoude wel druk met my
ontfaan /

O genabige doot / wat heb dy bestaan ?
Mijn alderliefte heb dy genomen /
Daarom en mag geen lieker in 't hert
koomen /

O doot die hzengt weenen /
Was 'er in alle de waereld geene /
Dan die ik hiel uit liefde herhooren /
Zoo dooft u al de waereld kiene

Dies ik my wel mag schzjben alleen
Op dees waereld ongelukkig gehooren /
Och hadde ik doh mijn Rijk ende goet
verlooren !

Ende Blancheur behouden / die my wel
bekwaam /
Zoo moeft ik zeggen avonture gaf ende
nam /

Ons hziendelike hzieten en miste-
ben /
Die wy malikanderen toe mochten schzj-
ben /

Ik haar / zy my aan 't herte npende /
Die moeten eylaas my verlooren blifben ;
Daar en zal geen hzeugd meer af beklif-
ben /

Den struk is weg / eer 't bloeizel is rij-
pende /
Mijn hert in bloede traanen is zappende /
Om mijn liefte die boden al schoon
was /

Boden drie gobinnen zy de kroon was /

Alwaart dat Venus / Venus ende Pallas /
Den appel mijn eischten op dat pag /
Een van drieën woud ik ze geelven /
Want de liefste mijn dzukt genas /
Wet dat die het schoonste was /
Die of 't eerste of nog mag leken /
Schoonheid / rijkheid en wysheid / ver-
heken /

Daar eik een godinne af was / dit 's
wondere /
Dat had mijn lief alle bijzondere /
O moeder van alle Goden hol werden /
Ceres die die godinne zyt van verben /
Met kasteelen getrouwt na u u salaag /
Die ik nu alle droefheid moet heerden /
't Poltitz al zulke vloemen in werden /
Den wozmen als spijze ende aas /
Ik roepe wzaake / vey armen eilaag !
Mogt ik tegen de dood appelleren /
Die Goden zonden my mijn lief weder
consenteeren.

Charon die schips-lieden God hal-
jant
Die de zielen hoert in 't ander land /
Wet hi ook overgezet mijn liefste schoone /
Wid doch dat Menos haar wijze bestond /
Ende in alle gebreken haar stader hand /
Dat zu niet kringe den loone /
Van Pluto den Koning van den helschen /
gronde :

Want zu zonder toeken na mijn liebroen /
Moeste haar haagtelijk scheepe spoen.

Daen nam hem zyn moeder / ende
leide hem ten grave / daar zu zeide
dat Blanchefleur in lag / 't welk hem zeer
schoone dogt. Ende als hy las dat
Blanchefleur in 't graf lag / kreeg hy zoo
grootten rouwe / drie reizen hy daar in on-
magt kiel : als hy weder bekoomen was /
ging hy liggen op 't graf / en zeide / o
Blanchefleur hoe heb by my gelaten / wy
waren og een dag getrouwen 't samen opge-
haed / en zonden wy dan ook niet op eenen
dag 't saam van bezet waereld scheiden ?

o lacy ! nu heb by my alleene gelaaten
mijn alderliefte / u bittere dood ! hoe
wreed en straffe zyt by dat my doet schrei-
ken die met hzeugde leken / waarom heid
gy / koomt my ontlijven / of ik zal my 't
lijf neemen / ende alzoa haaren in 't vloegen-
de heid / daar Blanchefleur ziele nu
staemkens leest.

Als Floris nu zyn klagte gedaen heb-
be / zoo hief hy hem op van den grave /
en nam uit zynen koocher / een gonde griffie
ende zeide / die beide maaken Blanchefleur
ende die gaf my mijn uitberkooren als ik
laagt van haar scheide / om dat ik op haar
ende onze liefte denken zoude / als ik dit
aanzage. Nu zu by alleen mijn troost / gy
zult my verlossen uit deze weene daar ik
in sien / ende zeide :

Alle wellust / lijfscheyn ofte hoopen /
Die de amoureuzen geest beide nopen /
Is mijn ontsloopen /
Gelijken palink den steert ontdekt /
Als 't lichaam wil sterben 't lijf is open /
Zulk keensoen koomt daar in gedzopen /
Dat werd gezopen /
't Say ofte drank die 't herte lizeekt /
Wat lijf gestrekt in 't graf bedekt /
't Bloed al kout den geest in hzeden /
Dat waar den mensch die my verwekt /
Dus onbeklekt / herte en monde sprekt /
Koomt dood / want al mijn hzeugd is liden /
Den troost van alle lieden : te helpen
maakt /

Wijfscheyn hoven aardsche dingen /
Ik mijn ontschaakt /
De rechte mag ik wel misbaaren /
't Bert en rust niet het lizeekt / het waakt /
By fantazien aangeraakt / het zugt / het
kraakt.

Dooz kerren moet eik lid bezwaaren /
't Waar wel gehaaren / doozt ik 't berklaren /
Amand in zekerheden /
Och neen in kort u dagen ende jaaren /
Koomt dooz bezwaaren / koomt zonder spare /
koomt

Koomt dood / want alle mijn hzeugd is
inden
Medijne ende recht gezonde /
Gaf mi 't zoet woord uit haaren monde /
Och / wylle ende stonde.
Haar aanschijn was mijn hzeugd dikmaal
Haar by zyn was mijn liebens konde /
Haar minne gaf my de dood wond /
Die ten stand / wel gronde.
Hem mozt wel beeren mijn misbal /
Om liefs getal / in 't aardsche bal /
Die punt mijn lijf zinnen ende leden /
Koomt groot ende smal / herbaart nu al /
Koomt dood / want alle mijn hzeugd is
uit leeven.

Na deze woorden nam hy de griffie /
en zoudeze hem zelve in 't herte
gestooken hebben ; maar de Koninginne
zyn moeder werd dit gewaar / ende
wzank hem de griffie uit ter hand / ende
zeide : hoe zu by dus berdoold in uwer
minnen / dat gy u zelve dood / zoo en
moss by by Blanchefleur in 't vloem ende
Paradijs niet koomen / maar zult moeten
wvooenen met groote pijn ende smerte daar
Chisbe en Piramus ander zyn / die daar
op malkander met grooter torenten ge-
wozen waren.

Daar zu malkanderen zoeken om troost
te hebben / ende nimmermeer en zullen
zu den lieben troost gewinnen.

Albus mijn liebe kind weest nu te hze-
ben / ik weet nog zulke konsten dat ik ze
weder liebendig zal maken.

Hoe Floris oorlof nam aan zijn Vader ende Moeder , ende de
reize aannam om Blanchefleur te zoeken.

Het vijfde Capittel.

Als Floris nu al de waarheid gescoozber / ende zeide : Dader u zal believen
hadde / zoo ging hy na zynen Va- my nu oorlof te gecken om Blanchefleur
te

te zoeken / want ik geen ruste hebben en verkogte / ende hadde Blanchefleur wel zal / hoor al eer ik haar gebonden heb. Toen werd die Koning bedroeft / ende dan zo verkogt was / hadde hij ze weder bloeken den dag in bewijke men haar weeten te krijgen. Ende zeide : Floris

Nicht zo om blijf by my / ik zal u besteeden een schoon wiff van Ebelen geslagte / die niet eeren de kroone draagen mag.

Doen zeide Floris / alzo niet mijn liebe Heere en Vader daar en leest geen Vrouw te waereld die ik beminne dan Blanchefleur / daarom zal ik u believen my oorlof te geeven. Doen sprak de Koning / bevelij my immerz weg reizen wilt / zoo zal ik u geeven al wat u kan noden zal zyn / kan kleeren / peerden / knechten ende gelde.

Daar op Floris antwoorde / Heer Vader het dunkt my best / dat ik reize gelijc een koopman die koopende ende verkopen wil / twaalf Maanden zullen hoorz my gaan / ende drie zal men laden met hoeden / andere drie met gemunte penningen / nog twee met goude kleederen van zjide / fluweel en scharlaken / ende de andere vier zullen draagen kontwerk / wit ende groen. Ende tot den maeten zul by my doen tien

hulploopers / ende dan zul by my gebeden twaalf schilt-knechten die my bewaaren / ende een kan uwen Drossaaten / ende eenen Kamerling die zeer wijs is / ende ook de twee kooplieden die haar verkogten / want die zelve best zullen weeten waar ze mogten zoeken.

Ende ist dan dat ik ze kinde / ende met schatten koopende mag / dan zal ik ontbieden / ende dan blijvelijc wederkerren te lande.

Als Floris nu albus gesproken hadde / werd zyn Vader zeer weenende / ende derde hierreiden al dat hij begeerde / gaf hem eenen tellenaar met kostelijken gesmide zeer rijchelijken herder.

Op deze tellenaar derde hij zyn zoone zitten / ende derde hem twee berguilde sporen aan doen. Doen gaf hem zyn Moeder eenen gouden ring met eenen steen daar zo wonderen af zeide / en behad hem dat

hij

hij dien altoos by hem houden zoude. Want / zoo lange als gy den ring oer u hebt / zoo en durf by niet zagen hoorz keesten / hoorz water / nog hoorz huur: ten mag niet beschaabigen man nog wapen: ende die dezen ring by hem heeft / zal binden dat hij zoekt in gestadicheit. Doen nam Floris den ring / ende stak hem aan zynen binger en bedankte zyne Moeder dan zoo groote giften. Dus heeft Floris ten laatste oorlof genomen / daar groote droefheid om bedreuen werd / bijzonder van zyn Vader en Moeder / die hem niet bedrukte herten / driemaal kustten: want zo meinden hem niet meer te zien / gelijc ook gebeurden / want zo hem daar na nooit meer en zagen.

Albus vertrok Floris om Blanchefleur te zoeken / ende nam hoorz hem haar te binden / ofte altoos in eenzaamheid te hebben / ende niet weder te keeren. Ende reisde met zyn gezelschap na Richen / daar die kooplieden met Blanchefleur boeren / alwaar zo in korte tijt met goeder akontuuren kwamen / ende namen herberge tot eenen rijken man / daar kan alles genoeg was tot hen behoest / zoo dat zo daar goede vier maakten / maar Floris was al bezwaart: peinzende althij op zyn zoete lief / ende zat aan de tafel en at / maar hij en wist niet of hij hooch ofte kleegsch ten monde stak / zoo dat het de werdbinne gewaar werd / ende zeide tot haaren man: Heere ziet gy niet hoe droefelijc dat dezen Jonckheer ziet / ende zoo dikwijls herzugt / zittende al in wepenzen. Al zeggen zo dat het kooplieden zyn / mijn dunkt dat het andere zaken zyn / die zo zoeken. Ende die vrouwe zeide oer kinde tot Floris / Jonckheer ik heb wel gemerkt / dat gy alle deze maaltijd lang hebt gegeten met zwaare gepenzen / want gy hebt zeer luttel herteerd ende gegeten; ende en gelijc niet kwalijc kan

weezen / zeben en manieren een zeer schone maet die niet lange geleeden hier was / ende verzugte ook dikwijls zeer om zugte / ende zo noemden haar Blanchefleur / ende eens hermaenden zo haar lief dien zo minden / en hiet Floris / om den werken zo verkogt werd. Als Floris Blanchefleur naam hoorzde noemen / zoo en gaf hij der vrouwe geen antwoorde / zoo wel werd hem zyn gemaet / dat hij niet en wist wat hem was. Doen hij nu tot hem zelve gekomen was derde hij lengen den schoon bergulden kop / ende zeide tot der vrouwe / dezen nag geebe ik u / om dat gy nu hebt gezeid de eerste nieuwe maere dan Blanchefleur: want ik niet en wist waar ik ze zoeken zoude. Nu zal ik ze behaalen tot Babylonien / alwaar gy zegt dat ze getroffen is / de waardinne bedankte Floris dan der gifte / ende Floris huurde een schip om na Babylonien te vaeren / en besteede al zyn goed ende knechten daar in / ende zeiden zoo lange dat zo kwamen hoorz een Stad gheheten Blandus. Ende als zo in de Stad gekoomen waren / gingen zo ter herberge by een rijken man / albaar zo wel getrakteerd wierden. Als Floris ter tafelen gezet was / zoo zat hij al en fantazerden / peinzende op zyn lief.

Welk de Weerd niet kende / zeide Jonckheer / waarom en maakt gy geen goede riere? mishoont u iet?

Maar Floris zwerd stille: Doen zeide de weerd tot hem / Jonckheer ik moet u wat vertellen om de fantazie te herdzijden. Het is geleeden een kleinen tijt / dat hier kooplieden waren eenen nagt / die ik meine dat uit Spangien kwamen / ende brachten met hen eenen schoone Jongvrouwe die u wel gelijc was / die dan grooten rouwe niet en mogte reten nog te drinken / ende die by haar zaten

noemdenze Blanchefleur. Toen zeide Floris / Heer waard / weet gy daar niet meer af te spreken / waar zy heen wulden als zy van u scheide. De waard zeide / Jongheer zy trokken na Babilonien.

Toen nam Floris een rooden schackaken mantel / ende een schoone nap / ende zeide / Heer waard / neemt deze giften die zyn u / ende daar zul dy Blanchefleur haar hebwang heeft.

Des de waard zeer hifde was / ende zeide / God laat u dijn Lief zonder zorg verkercken. Als zy alle negeeten hadden zoo gingen zy te ruste / ende des morgens verlate Floris zynen kamerlink : hem bevelende / dat hy het ander gezelschap op roepen zoude / op dat zy ook in treizen waren. Toen geleide hem de waard buiten de stad op den rechten weg / zoo dat zy kwamen aan een water / dat hiet de Serie / daar een brugge ober lag / maar want hy paarde ende ander goed hadde / zoo en mogte hy ober de brugge niet. Zoo stond aan der bruggen een oppresen-stok / daar hing aan een fluooren hoorn : ende zoo wie den heer-man hebben wilde / dien hies op dat hoorn / want ober het water stond een plaats die hiet Montsolfs. Zoo nam Floris den hoorn / ende hies dat men het te Montsolfs hoozde / ende de beelieden kwamen / ende laden haare beerscheppen / ende de meester kwam met eere boot / ende nam Floris in de boot. Als hy de meester Floris aldus bedroeft zag staan / sprak hy tot hem / Jongheer waar wil dy haaren / ende wat zoekt gy in dit land. Toen zeide Floris / gy ziet dat wy kooplieden zyn / wy zonden gaerne te Babilonien zyn / maar t is nu te spade om dorber te reizen / en heb dy geen herberge hier binnen woort my / en woort onze paerden.

Toen zeide de meester / Heere ik heb goede herberge / maar de onzaak dat ik u aansprak / zal ik u zeggen.

En is loben een tierender jaars niet geleden / dat hier een Jongvrouwe met my dus ober boer / die u zeer gelijck was ende de lieden noemdenze Blanchefleur. Als Floris dat van hem hoorde / geliet hy hem blyder / ende zeide / waar boer zy doen zy van u scheide. Jongheer zy ik vernamen hebbe / zoo hies zy te Babilonien binnen.

Ende Floris geliet hem doen blydelijck / maar hy en gaf hem niet te kennen / dat hy om Blanchefleur baar was gekomen / gelijck hy den anderen gedaen hadde. Aldus is Floris met zyn gezelschap dien nacht ghescheven by den man ter herberge / ende des morgens bereiden zy hen allen om woort te reizen / boen draagde Floris den waard / ofte hy geenem gorden vriend en hadde te Babilonien binnen / die ze herbergen zoude / ende hem behulpijg ende heraadig zyn zoude woort zynen wille.

Doe zeide den Waard / ja ik / maar eer gy te Babilonien koomen zult / koomt gy aan een groot ende lufft water / daar een brugge ober leit / ende daar zul dy vinden eenen man aan de brugge / die de tol ontfangt van de reene die daar overgaan willen / den zelven man is myn groote vriend / ende heeft kluken der stad huizen en loghs / daar hy u wel herbergen zal / ende neemt mynen ring / ende geeft hem dien tot een teken : dat ik u aan hem zende.

Hoe Floris met zijn gezelschap binnen Babilonien kwam , ende van den raad die hem zynen waerd gaf om Blanchefleur te krijgen.

Het zesde Capittel.

371.

Althans is Floris van de waerd gescheiden / ende is woortmiddag by het water gekoomen / daar hem de waerd gezeid hadde : ende van den man. Ende gaf hem den ring die hy wel kende. Ende Floris zeide hem alsoo als hem de waerd gezeid hadde / ende die man deede Floris leiden met den zynen ter herberge tot zynen huize.

Als Floris des anderen daags ging wandelen / ende aanzag die groote magentheit van den Admiraal / ende die sterckheit van de Stad / wierd hy half besperraat en mistroogtig / ende zeide tot hem zelven : nu ben ik daar Blanchefleur is / wat hatet my nu / ik hebbe onwyllyghen gedaen / dat ik uit mynes vaders rijck reisde. Ik hadde wel een ander lief gekreegen / het is hiet dat ik wederom reize / om alsoo my zelve te salveeren. Wien kenne ik hier die ik myn zaaken vertrouwen berf : want woort den Admiraal gezeid / hy zal my doen hangen / ende dooden. Ik weet ook wel dat om alle het goud van den landen / den Admiraal Blanchefleur niet weg en zal willen laten hoeren / wat weke ik dan hier ? in deze gemeizen stond Floris tot dat de waerd t'huys kwam / die hem zeide : vriend / hoe staat gy dus / mis-koomt u iet aan de herberge dat ik hietren mag ? neen heere / maar God laat my zoo lang leeven / dat ik u ter eeren dankte dat gy my doet. Maar ik zorge dat ik kwalijck zal konnen gekrijgen.

Toen zeide den waard / laat ons gaan eten / ende na den eten zal ik raad vinden na myn vermogen te helpen. Als zy nu ober maaltgh zaten / deede Floris eenen nap haalen / ende deede die vol was schacken / ende het was den zelven daar Blanchefleur om verhoort was / daar hy terstond aan zag / hoe Paris Helena ont-schaakte.

Toen werd hy zeer bedroeft / ende zo in hem zelven : och ofte myn God gaabe / dat ik niet myn lief Blanchefleur weg baaren mogte / wat blyder dag zoude my dat zyn. Met dien zoo liepen hem de tranen ober zynen wangen / het welck die weerdinne (Totaris genaemt) vernam / ende zeide tot haaren man Paris.

Heer laat die Casel opneemen / want deze Jongheer heeft luttel gegeten ende laat ons hem wat vertroosten.

Als de Casel opgedaan was / zeide zy daar is de waerd : jonkheere / wilt my zeggen ende openbaeren zonder zorge wat u mis-koomt / ende ik zal u raaden ten bestten wat ik mag. Ende des vrouwe sprak : Heere zoo my dunkt aan alle zyn manieren en zeden die ik aan hem merkte / dat Blanchefleur die hier in ons huys was blyftien dagen lang in grooter rouwe / ende klaagden dat verhoort was om een jonkheer dieze minde / des zy dikwyls verlijck versugte.

Ende den Admiraal hogteze van de kooplieden / dieze gekogt hadden te rijkheeren / ende woegze het tien hout

met goud op / Hierom Heer Darius deze
schoone Jonkheere moet een van twee
zijn / der Jonkzouwen Broeder ofte
haar lief

Doen hief Floris zijn Hoofd op / ende
werd zeer verlijft ende zeide /

Ik ben haar Broeder / ende niet haar
lief; wy hebben enen Vader ende ene
Moeder / ende hy begonde in zijn zaale
te herkeeren. Doen zende Darius / Jong-
heer besonders uwe eeren / zegt de
waarheid / want gy zegt ende weder-
zegt nu woorden. Ende ik zeg u in der
waarheit / zyt gy om haar uitgekomen /
zoo heb by zotteljk gebaan / want wistet
den Admiraal / hy zoude u doen dooden.
Heer sprak Floris ik zal u de waarheit
zeggen: Ik ben des Konings van Span-
geng Zoon / ende hebbe lange Blanche-
seur gezogt / die my gestoofen was / ende
zonder haar en mag ik niet leven. Alsd
moet gy my raad geuen / dat ik ze mag
berckrijgen / ik zal u weder loonen met
zoo veel geds als gy begeert / want ik
moetze binnen een maand hebben / of ik
moet om haarent wille sterben. Doe ant-
woorde de waerd / Jonkheere dat waar-
schande dat gy ulfsherkeert / door de min-
ne van ene vrouwe. Maar om haar te
berckrijgen des weet ik geen raad: want
al twee van de Jongzouwen biene als
waar de waereld berzaamt / zoen zou men
hy opstaat / b' een houb de waale / ende
den Admiraal Blancheseur niet neemen /
d'ander geeft hem water. De toren-
want hy is zomagtig / dat hy hondert
ende hufftig koningen onder zijn magt
heeft / ende de Stad van Babylonien is
vrbenen zeide / waarom hy daar kwam
koff ende bzeed twintig missen ende de
muuren zijn dik ende hoog vrentien stel-
lingen / ende zijn van zulken stoffe ge-
maakt / dat ter neeu nser op en mag win-
nen / zoo dat ook die van binnen niemant
en ontzien / daar zijn ook kosteljk in de
muuren gemaakt vrieëndertig Staale
poorten / ende daar zijn ook zebenhan-
berd de grootste toorens die ooit mensch
zag. De torens houden zebenhand-
berd

Heeren van de westen van Babylonien /
die de Stad ende de besten bewaaren /
ende elk van de Baronnen ofte Heeren
is zoo machtig / dat hy enen koning niet
wijken en zoude / des dunkt my dat het
grote zotheid is / dat gy dit bestaan
hebt. Ende ook in 't midden van diesen
Stad staat een kosteljk Slot / daar op
zijn vier woningen / ende op de vierde
woninge hoven hooge woont Blanche-
seur met zeben andere Jongzouwen /
elk in een schoone kosteljk kamer / waar-
van de deuren van ebben hout zijn ge-
maakt / dat nimmermeer en verrot / nog
met huur en berckzand / ende de best-
ren zijn van welriekende myrenhout.
Ende de deuren zijn met goude lazuer ber-
ciert / ende wonderlyke dingen staan daer
aan gemaakt / ende om dat er de Jong-
zouwen in wonen / zoo is ze geheeten
van diesen toren staat een Pyslaac van
kristalle / ende daar by springt een fon-
teine tot ter hoogster vensteren / ende
van daertze weder door conduiten / ende
daar de Jongzouwen / asgaan in des
Admirals kamer / daar hem beerten
te dagen lang alle moorgen ende alle abond
ende alle middagen genaahte / ende hem
geen goede
is vrbenen zeide / waarom hy daar kwam
kame / ende die mag met vly-
schappen keeren. Ende kooft daar iemand
hooz hy / die geen maagd en is / zoo
werd het water van der fonteyne dik
ende onklaar / ende de vrouwe werd root
als een bloet / ende dan doet den Admi-
raal de Jongzouwen weder koomen /
pnder den naam die daar bekleit sta-
en op wien dat die bloeme halt / die neemt

ten / Prinzen en koningen van zynen
rijke / ende als zy alle bergaderd zijn / zoo
deede hy de vrouwe brengen hooz hem al-
ten / en doet haar het hoofd asslaan van
eene ladder / om dat 'er niemant anders
by en zoude slaapen.

Dus moet zijn vrouwe die eere behou-
gen met een zeer groote rouwe en dood.
Als dit gezeld is / zoo doet hy de Jongzou-
wen wederen koomen van den toren in ee-
nen hoongaart / daar koomen die Jong-
zouwen alle indrukt: Want niemant en
begeert d'ere om koninginne te zijn / om
de haad die ze verwachten na dat jaar.
Schoone muuren zijn om deze hoongaart
gemaakt van goude en van lazueren /
en men hinf geen bzuichten zoo goed / ofte
men bint 'er beter alle het jaar door in
deze hoongaart. Daar waest genger
kameel / grassiers / nagelen / muscaten
muscaten-bloemen ende het is 'er genoe-
gelijk van zoeten reuke / gezangen en alle
soffeljk bloemen / dat een wensche hem
dunkt te wezen in het Wardsche Paradijs.
In 't midden van den hoongaart staat
een fonteyn / daar hoven een boom altoos
klooit daar de bloemen opstaan van beel-
ley bzuichten / en alzo geringe als de
bloem halt / of daar afgeplukt word / zoo
geringe is 'er een weder aangelwassen.

Dan gaat den Admiraal zitten met zyn-
ne Heeren neffens den boom / ende dan
moeten de Jongzouwen daar passeeren /
elk hoozder hooz by de fonteynen / ende
als zy daar passeeren die maagt zyn / zoo
lijst dat water van de fonteyne schoon
ende klaar / ende die mag met vly-
schappen keeren. Ende kooft daar iemand
hooz hy / die geen maagd en is / zoo
werd het water van der fonteyne dik
ende onklaar / ende de vrouwe werd root
als een bloet / ende dan doet den Admi-
raal de Jongzouwen weder koomen /
pnder den naam die daar bekleit sta-
en op wien dat die bloeme halt / die neemt

hy hooz alle ander dat jaar tot een wifue
ende doet ze met eeren kroonen / maat ten
einde van den jaare / doet hy ze sterben.
Ende is 'er noch eenige van den Jong-
zouwen die hy meest bemind / daar doet
hy met toberje den bloemen og hallen.
Nu schoone Jongheer ik en weet geene
zoo wif / die hier toeraad geuen zoude / dat
gy Blancheseur moogt berckrijgen / want
nog binnen een der maand zal den Admi-
raal zyne Heeren ontbieden om de sege te
houden van zynder bzuicht / en dan zul-
len alle de Jongzouwen hooz hem in de
hoongaart koomen / en zoo ik gehooz heb-
be / zoo bemind by Blancheseur zoo zeer om
haar schoonheid dat hy ze trouwen zal / en
haudenze zijn leven lang hooz hem / ende
den Admiraal dunkt den dag te lang-
Och liebe Heer' wert zeide Floris geest
my raad wat ik best mag doen / of ik ze
openbaerlyk wil elschjen / maat wat ik
lijbe hooz haar en zal myn met pynen / zoo
kerre als zy 't vernemen mag / want ik
weet wel zy en zal dan korteljk de doods
hespeuren en volgen my na; en dan zal
haar ziel koomen by de myne bloemkens
lezen in 't aardische Paradijs en daar zul-
len wy dan vlyken onze genuchte hantee-
ren. Doen zeide Darius / Jongheere ik zal
u geuen den besten raad / gy zult moorgen
hooz opstaan / ende bezien den toren /
ende met uwe besten meeren.

Dan zal de torenwachter u bzaagen
met sellen woorden / wat gy daar te doen
hebt; dan antwoorde hem zoeteljk ende
zegt tot hem / dat gy geerne in u land
zulken toren zoud doen maaken. Ende
als hy u hoozen spreken zal van groote
dingen / zal hy kennisse met u maaken / ende
zal u nooden te speelen het Schaakspel /
want hy dat geerne speelt / maar speelt
niet mft dan om hondert Wfsanten / ende
wind gy / zoo geest hem zijn gels weder
en den wien / zoo lief als gy u zeben
hebt: ende kooft des anders daags we-
der

der en zette tweehonderd bijzanten / ende ten derden dage tweehonderd bijzanten / ende geefde hem al weder wat gy van hem winnen zult / ende u lijszet-geld daar toe / maar uwen nap en zet niet ten speele / hy zal hem begeeren als hy hem ziet / dat hy daar hoer wel zoude willen geuen duizend mark gouds / maar gy zult hem die niet verkoopen nog verspeelen / maar bieden hem den nap te schenken / ende dat hy hem kan u in brenschap neemt / ende dan zal hy hem zeluen penzen / hoe hy u dit geschenk zal mogen vergelden / ende dan zal hy u ten lesten alle trouwe en manschep zwoeren / ende helpen u alzo uit uwen laste.

Hoe Floris het Schaakspel speelde met de wagter, ende hoe Floris den wagter omkocht, ende trouwe deede zweeren om by Blanchefleur te koomen.

Het zevende Capittel.

Dus is Floris na den toeren gereeten / na den raad zynes waerds / dien hy zere nauwe bemerkte. Niet lange en hadde hy dien gezien / ofte hy werd zeer grantmestich van den wagter toegesproken / die hem bzaagde wat hy daar zoo na den toeren te doen hadde / ende of hy een liepieder waar: Maar Floris gaf hem zoete antwoorde / zoo dat de wagter welte bzedien was / ende bzaagde hem of hy woude speelen met den Schaakspel om den tyd te korten dat Floris consenteerde. Toen bzaagde de wagter / om hoe veel hy speelen wilde: Floris zeide om honderd bijzanten. Toen liet den wagter haalen een ydoeren Schaakspel. Ende zy begonnen te speelen zeer subelich / maar Floris won t spel / des de wagter toornig werd in hem zelue. Toen docht Floris om t geen dat hem zyn waerd gezet hadde en gaf hem zyn geld weder / en zyn zelis geld oeg toe / des de wagter zeer listig was /

ende had hem dat hy des anderen daags weder koomen zoude / t welk hem Floris beloude / ende zoo deede hyen zette honderd bijzanten te speelen / maar Floris won het en gaf hem weder / als hy te booren gebaen hadde / waar af de wagter nog listig was / en zeide dat hy tot zynen dienstgeiereit waer / had hy zinder kan doen. Dit was Floris aangenaam om te hooren hoopende dat hy door hem eenige troost zoude herkrigen van Blanchefleur. Des derden daags hebben zy weder gespreekt / dat belovende tweehonderd goude bijzanten / maar den wagter verloor t weder waaron hy begramd werd om zyn groot verlies: Maar Floris die gaf hem doe weder zyn verlore geld / ende daar toe zyn enen geld. Waaromme den wagter verlijft was / en seide hem te zinder herbergen ten eten. Ende Floris hadde met hem gelykt zynen kostelijken nap die de wagter zeer nauwe bezag / ende bzaagde hem of hy den nap hy zette wilde en speelen / hy zoude tegen zetten duizend mark / gouds / maar Floris en wilde dat niet doen / ende zeide op conditien / ofte my gebiede / dat ik uwer kan doen hadde / ende gy my helpen moegt / ende ik u den nap gabe zoude gy my behulpig zyn. De wagter hoorende de schoone presentatie van den nap werd behangen met gierigheid / ende beloude hem te doen / waert in zyn maet. Toen schonk hem Floris listelich den schoonen nap / des de wagter verlijft was / ende zwer / zoo wat hy van hem liegerde / hy zoudet gaerne volkzengen. Toen vertelde hem Floris openlich hoe dat hy zyn Wyzandinne de schoone Blanchefleur / die daar kaben in de toeren was herwerden moeste / ofte de dach beide sterken. De wagter dit hoorende / werd zeer hebzocht kan zinder betasten / ende zeide: o briend! uwen rijkdom heeft my verleid / want onzer leiden zyn zal haagt (vugt ik) gesindigt werden.

Maar

Maar niet te mist om uwe begeerten te voldzengen / zoo zal by keeren tot den derden dage in uwe herberge / want dat is den eersten dag van Maas / dan zal ik uden zoeken de eerste bloemen die men vinden kan / ende zal die Blanchefleur uwer Wreijen zenden tot vinder groete / met eenen korbe / ende dat niet zulke pratike / dat ik u daar in met den korbe der schoone Blanchefleur zenden zal by den toeren / daar zy nu is. Als Floris dit nu van den wagter hoorde / was hy verlijft / ende is tot zinder herbergen gegaan.

Ende de wagter derde zoeken alle de bloemen die men vinden mochte om die den Jongvrouwen te zenden / ende de korbe te vullen. Maar derde maaken eenen korf zeer properlich dien hy Blanchefleur zenden wilde met Floris / als hy behoort hadde.

Hoe Floris met de korve vol bloemen op den toeren gedraagen was.

Het agste Capittel.

Als nu de Maedag gekoomen was / daar Floris na verlangde / kwam hy in roode purperen kleid / als hem de wagter geseeten hadden / om dat hy de roode rozen gelijken zoude / om dat den Jongvrouwen hem min zonden deeren. Ende doe nam de wagter eenen korf binnen zyn kamer / daar derde hy Floris in zitten / en de wagter seide hem eenen rozen hoed op zyn hoofd / ende bekte hem met bloemen / daar hem niematid ende zag ende riep twee sterke knaapen / ende zeide / Neemt deze rozen / en bzaagte beiden twee Blanchefleurs kamer ende zent: Dat ik haer deze zende / en koomt verstant weder tot mi.

En de knaapen beiden alzo / ende bzaagen de kinderen inken / dies zy blecken ende zeiden / dat zy want zwaardere bloemen bzoeken / maar zy misten de beide

van Blanchefleur / en bzaagte twee Claris deure / ende zeiden; Jongvrouwe Blanchefleur / dit present heeft u den toeren-wagter gezonden. Doe Claris hoorde Blanchefleur noemen / zoo en zeide zy de knaapen niet / dat zy de kamer gemist hadden / maar zy loeg en dankte hen / ende ging aan den korf / ende nam een roze die haer genegde.

Toen meinde Floris dat t Blanchefleur was / en sprong uit / des de Jongvrouwe zeer verbaard was / ende riep / o wat schoon hier uit / zoo dat alle de andere Jongvrouwen by haar kwamen / ende bzaagden ofte haer iets miskwam. Als dit Floris hoorde viel hy neder / ende zy bekten hem met rozen / ende het kwam teerstont in haaren zin / hoe dat Blanchefleur haer piag te zeggen van eenen Jongheer die zy miude / die uit Spangen was / ende dat hy haer zeer gelik was / als zy hem doen zag / pemsde zy dat hy hier in present gezonden was / ende zeide tot den anderen Jongvrouwen al lagchende / dat een korfel uit de bloemen kwam in haer aangezigt / zoo dat zy verbaard werd / ende en konde haer niet onthouwen zonder roepen / ende de Jongvrouwen zyn al weder in een kamer gegaan. O prins wat angst dat Floris hadde / als dat deze Jongvrouwe Claris wiste / die een der Hertogen Dogter van Almangien was / ende de schoone Blanchefleur en Claris waeren groete gespillen / dat de een den anderen altoos hunnen nood klaagden / ende zy dienden ook te gader den Admiraal des morgens en des abonds de een bragt het water / de ander de swaale / ende haer kameren stonden by malkanderen / een leide hadden zy onder haet kweken. Toen mist Claris weg / ende sloot haer deure / op dat men de Jongeling niet en zoude meiden / ende kwam

¶ 2

dat Blanchefleur / die daar zat en zucht
om haar lief met zwaare gedachten / en
zeide: Blanchefleur gaat met my / ik zal
u laten zien zulke bloemen / ik weet wel
gy en zagt geen heber bloemen dan die er
zyn. Doen zeide zy / liebe Claris ik heb
in mijn herte zoo veel dunkt / dat ik na
geen bloemen en draage / om dat ik zoo her-
re van mijn lief ben / ende mijn lief van
my / want gy ook wel weet / dat my groo-
te droefheid naakende is. Den Admiraal
meint my nog in dezen maand ten wylde
te neemen / maar dat zweere ik hy en zal.
Och Floris lief dat ware groote ober-
daat / ende ik zal een noozake zoeken / dat
hy my haast verstaan zal / mag ik hem
anders niet ontgaan.

Ik heb liever mijn liff te verliezen / dan
Floris minne af te gaan / en zeide.

O Verdzietelike ths alle tyden de blank
Wanneer ik zint teogtelijk aanschijn blank /
Widus herben moet /

Ik kinde my lacu verstand / verkrant /

In 't liden strank / zonder loon of dank /

Des dages handerb werken /

Ik herderbe / als gelzooiken sekeren /

Want zyn beclangen wilt ontecken /

In droefheden herben /

Mijn lief verbaar /

Ik ure dunkt my wel zeben jaar.

W zie ik al de sandanieren /

Dan allen Princen / stecken / tronieren /

Doe ontloken standaaren en kanieren /

Ter haanen brengen /

W zie ik zolaag ende bzeugd hanteeren /

Daar de bloozende wangheng zoet als
kozieren /

Maet lachgende vagen de goebertieren /

Danssen ende springen /

W hoor ik harpen ofte fluiten klingen /

't Is al niet daar 't herte moet berlingen /

Doz Venus gezingen /

W utgestoren doz alle bingen.

Doet myn zoet zwaer:

Ik ure dunkt my wel zeben jaar.

Doen sprak Claris / laat staan u klaa-
ren bid ik / ende doz Floris minne dat
gy met my gaat / ende ziet hoe schoon die
bloemen zyn. Doe stont Blanchefleur op
ende ging de bloemen kezen ende Floris
hoorzde wel der twee spraken / en wiste
doe wel dat Blanchefleur daar was.

Doe regte hy hem op / ende sprong
uit de kozbe met den roozen hoed op het
hoofd ende Blanchefleur werd hem ken-
nende / ende hy haar ook / en bleben beide
stom staan van liede dat zy geen woord
niet spreken en konden / ende liepen al
zwijgende malkanderen omhelzende / en-
de kusfente wel een ure lang / ten lesten
werden zy sprekende / en Blanchefleur
zeide: o Claris / dit is mijn lief / mijn-
der zielen kracht myn troost myn toeber-
laat. Doen haben zy Claris alle heiden /
dat zy de minne niet en wilde scheiden /
nog uitzengen / want dan zouden wy
moeten stercken. Claris antwoorde / en
heb geen zorge van my / want ik zal hel-
pen albaar ik kan. Dan onzer heiden ee-
ten en wgh / daar zullen wy ander ons
bzien af seiden / ende altoos zultu my ge-
trouwe binden. Doen scheiden zy van Cla-
ris en gingen t'zamen in Blanchefleurs
kamer zitten op haar beddeken bedekt
met een kostelike kleed gewozt met gou-
de / daar zy malkander spraken van beke
abontuuren die hen geschied waren zint dat
zy malkanderen verbaaren hadden. En
Floris zeide: o Lief / wat heb ik hooz
u geleden / ik heb hy na doob gewerzt.

Doen zeide Blanchefleur: zint dat gy
tot Montorien boerd / en hebde ik nooit
kijde gewerzt / maar altoos in d'ruk en el-
kende. Doen wisten zy malkanderen van
kijdschap.

Ende Floris wande haar den ring met
den steen / die hem zyn Moeder hadde ge-
ge-

geven. Ende zeide haar van wat groo-
ter kracht dat hy was.

De Jonghbroute Claris had groeter
zorge dat haare minne zoude openbaar wer-
den / en hadde hem goetijde gelijck
ofte haar zelfs hadde gewerzt / zy aten en
branken t'saam dat er d'ander Jong-
broute niet af en wisten / Deze twee ge-
heben hadden zoo groote bzeugd dat zy ter
waereld niet anders en begeerde dan hy
malkanderen te zyn / heb het hen mogen
geheuren. Maar laen neer 't: want de
abontuure verheerde kortelinge hun kijds-
schap in groote d'ruk: want 't gebiet eens
op rene morgenstond / dat Claris zag dat
het schoon dag was / ende wierd verbaart
ende liep tot Blanchefleur en ontwektenze
ende zeide haar dat het laat was / en Blan-
chefleur zeide: ik koomme / en met dien
wel zy weder in slaap / ende Claris liep
terstond ter fonteyne / en nam water in
haar bekken / en ging af verbaerde hooz
haaren Heere den Admiraal / mekende
haar te binden met de dwaalen hereid.

Ende als den Admiraal Blanchefleur
niet en zag herwonderde hy hem. Ende
bzaagde Claris waar zy was.

Doen antwoorde Claris Heere zy heft
al den nacht in haar boeken gelezen / ende
heeft hooz u geladen / dat u de Goben
lange willen laten seken met veren / (ende
zoo kiese zy nog slaapen) daar de Admiraal
wel in te bzerden was / ende zeide; dat
is wel een goet werk / met recht zoo mag
zy wel mijn wiff zyn.

Maar des anderen daags ontzong
Claris / ende het was weder hoog op den
dage. Ende zy riep Blanchefleur / ende
hiet ze opstaen en zy zoude om water gaan
ende Blanchefleur zeide ja! maar met
dien dwang Floris haar tot hem-waert
zhu lief / ende hy omhelzdenze zoo lange
dat ze weder in slaap vielen. Ende Claris
had water gehaald in een goude bek /

en zy ging loozby Blanchefleurs kamer /
ende riep haar nog eens / maar zy slyp zoo
bagt dat zy 't niet hoorde / dus meende
Claris dat zy hoorgegaan was / ende Cla-
ris meende zeibe lange te roepen / ende zy
slyp haagteliken tot haaren Heeren den Ad-
miraal / en Blanchefleur en was daar niet.
Dies den Admiraal bzaagde waer Blan-
chefleur kiese? Claris antwoorde hem /
genade ik ging loozby haar kamer en
riep / ende zy zeide / zy zoude hooz my
daar zyn. Als den Admiraal dit hoorde
herwonderde hy hem ende riep zynen ka-
merling / ende zeide: Gaat en beziet waer
Blanchefleur kijft / ende laatze tot my
koomen / ende de kamerling wiste niet dat
Claris beneden was. Zoo liep den kamer-
ling opwaert / ende kwam in haaren kamer /
die zeer klaar was van den diebaaren ster-
ren / ende zag een rijckelike bedde / ende
vond daar Blanchefleur by Floris liggen
ende meinde dat het Claris gewerzt was /
want Floris hadde rimpen nog haard in
zyn aangezigt / ende daer en was geen zoo
schoone Jonghbroute van aangezigt inne
zonder Blanchefleur / dan Floris was.

Als de kamerling de twee bus minnelike
zag liggen slaapen / jammerde hem dat hy
haar zoude wekken / ende keerde weder-
om tot zynen Heere / en zeide dat Blan-
chefleur en Claris lagen en slypen / zoo
minnelike in malkanders armen / dat
hem beerde dat hy ze wekken zoude.

Dit hoorde Claris beneden / ende de
Admiraal ontstak zoo bzeelike in zyn
aangezigt van grooten toorn: zorgeude
dat daar iemand met Blanchefleur her-
hoalen minne pleegde.

Hoe den Admiraal Floris ende
Blanchefleur wilde doen dooden,
en hoe zy gracie verkreegen.

Het negende Capittel.
Doen zeide de Admiraal / geest my
mijn zwaer / ik zal gaan bezien
beze

deze Jonghvrouw / want gy hebt geloo-
gen / Claris staat hier. Ende hy ende de
kamerling gingen hoven in Blanchefleurs
kamer / ende daer dede den Admiraal
de vensteren open doen / zoo dat de ligten
dag daer in schijnen / ende ging tot het
bedde met het zwaard in de hand / daer
hy ze bedde slaapende vout / en den Admi-
raal stond doen in groote zoppen / want
hem twiffelde of het een Jongeling ofte
Jonghvrouw was / want Floris zooschoon
van aangezigt was. Doen riep hy zyn ka-
merling / ende dede hun hoorden ontdek-
ken / doen zag hy dat het een man was /
die hy zoo toornig was dat hy niet spree-
ken en konde. Doen verhef hy zyn zwaard
en wildeze verstaan / des zy uit haaren
slaap opsprongen / ende zagen hoer hun
aan de uzerseffighe Beer met een vlooten
zwaerde / doen en twiffelben hun niet zy
en moesten beide stercken.

Ende zagen op malckanderen bitterlyk
wrenende. Doen sprak den Admiraal /
wie zy dy ellendig katiff / ende hoe waar-
dy zoo koen myn busdaanig leet te doen
en hy myn lief te slaapen? Nu zul dy hier
nu leeben laten. Floris sprak tot den Admi-
raal: zeer wrenende. Genade Heer / deze
die my nikt hoven alle die nu leebende
zyn / ende ik haer weder / moeit en was zoo
vestabige minne als wy hebben. Ende
Floris had de Admiraal dat hy hem be-
de wilde laten leeten / ende dat zy mogten
hoornen hoer zyn Heeren ende Maanen /
ende dat menze met bonnisse ombzagt.

Doen gaf den Admiraal respijt / ende
lietze bzingen in zyn zaale daer men zoude
gean dingen om haer lieber lijf.

Doen kwam de seeste die elk jaar
plag te zyn / dat den Admiraal een wiff
neemen zoude. Zoo waren daer bergadert
de weeste van zyn Kijcke / Koningen / Ver-
togen / Graaven / Baronnen ende andere
groote Heeren in groote menigte.

Diam van Crogen en hadde niet ge-
gelijke / zy waer lang ende heeft vier mis-
se / alle ylaaren waren van kristalle:
Ende daer kwam den Admiraal zitten in
't hoogste en gebood dat elk zoude stof-
gen. Ende zeibe; Gy Heeren hoorz na
my ende geeft bonnisse / op dat gy daer of
geen schande en verkrift.

Doen sprak den Admiraal / mijn Hee-
ren / hier is Blanchefleur / die hoven niet
maanden hier niet geweest en is / ende
die ik kagte met groter schat / en woegze
op tienfont zwaarder met goude als zy
was van lichaame / ende hadde gedacht
om haer schoonheid haer te neemen tot
een wiffue / ende te behouden myn leeben
lang.

Ik dede myer af dienen / op dat ik ze alle
bagen zoude zien. Ende nu heb ik ze be-
houden met vne anderen / ende zoudeze
verstaagen hebben / maar zy ontsprongen
uit haaren slaap / ende hebben grootelijck
tegen my misdaan in myn eigen Paleis.

Nu mijn Heeren / geeft hier of bonnisse
dat het vere zy. Dus alle die daer waren
verwezenze ter dood ende zeiben: Heer
Admiraal / wreekt ulven laster die u ge-
daan is.

Zommige / zeiben / dat menze zoude
hangen / andere dat menze zouden cabza-
ken / andere dat menze met paarden han-
een zoude trekken / andere dat menze ver-
branden zoude / andere dat menze in 't wa-
ter met groote steenen zoude verdrinken.

Dus oordeelden zy al tsaamen dat men-
ze deerslyk martelen zoude.

Doen stond daer op een Koning Al-
phas gheeten / ende zeibe:

't Is groote schanden dat hier busdaan-
gen geroy is in het hof hoer myn Heere
ende elk heeft hier zyn bonnisse afzonder.
Doet wel ende laet er een hoer al dat bon-
nisse spreken / want wy hebben alle g-
hoort het aankleggen van onze Heere! wy
zyn

zyn ook schuldig te haoren de antwoerden
van deze kinderen.

Daer stond by de Koning van Arabien
Dauffler / die zeibe: Heere dat en pffze ik
niet / want hebben zy onze Heere laster
gedaan / zoo ist wel recht dat menze doo-
de / zonder wederleggen / want die renen
hief met renen lief bingse / hy en zoude
met recht niet ten gebinge hoornen. Doen
dedeze den Admiraal haalen met twee
Sergianten die ze bragten / zeer bebroest
ende zagen deerslyk op malckanderen.

Doen sprak Floris Heer Admiraal / ik
weet wel dat ik stercken moet / laet doch
Blanchefleur leeben / want de schuiden
zyn myn / dus laet my ontgeiben; Heere
zeibe Blanchefleur de schuiden zyn myn /
want hadde ik in dezen tooren niet ge-
weest / myn lief en waer niet gekoomen
en het waare schande dat een Konings
zoon om my zoude stercken. Doen zeibe
Floris neen Heere wilt my verstaan laet
mijn lief gaan. Zonder twiffel gy zult
beide stercken / sprak den Admiraal / en ik
zal u zelf verstaan / en hy nam een vloot
zwaart in zyn handen. Doer kwam Blan-
chefleur hoer gelooopen ende hoer haaren
hals / als Floris dat zag / wrende hy en
kwam gelooopen / ende trokze agterwaarts
ende zeibe: Zy zouden 't my alle schande
spreken die 't zien / want ik een man ben
daarom en zul by hoer my niet stercken /
ende Floris rekte zynen hals / hy waer ge-
veet. Doer greep hem Blanchefleur aan zyn
kleed en trok hem agter / ende liep hoer
hem ende rekte den hals / dat geteent
de lange tyd / en elk wilde hoer stercken.

Als dit alle de Heeren zagen / woerden zy
wrenende ende keegen compassie / wo zeer
dat den Admiraal zelve compassie had / en
wrende ende liet het zwerd uit 'er hand
hallen. Doen kwam daer een Hertog die
hun leeben zeer begeerde / ende zeibe in 't
gemeen: wy bunt dat het best waer / ende

mijn Heeren eer / dat hy hun vreden
haer lijf gaabe / wat zal onze Heere het-
pen / als hy ze gebood heeft / hen leeben
bunt my best ende dat Floris zegge / hoer
hy op zoo lasten tooren magte hoornen / en
hy zynen Vnejen / op dat hy hem op een
ander tyd mag wagten.

Als de Admiraal hoorde dat zyn Heeren
lieden / werd hy zelve verblijd en zeibe
dat hy 't doen zoude / indien dat Floris
zeggen wilde hoe hy daer toe gekoomen
was ende niemant is gewaar geworben.
Heere zeibe Floris dat en zal ik niet
zengen wat ik daarom lide / ten zy dat gy
het hem bergeest die 'er wy toe hielg.

Doer werd de Admiraal nog grammer
en zwoer dat hy 't niet doen en zoude om
niemand's wil zy en zoude daarom stercken.
Doen viel den Bisshop den Admiraal te
voete en bad: Heere bergeest hem allen
die Floris behulpig hebben geweest: u
heeren keereen dat op u / want u mag
luttel haer dood haaten / ende laet Floris
zeggen zyne abontuure? want ulve heeren
zal beter behoornen 't aanhooren der ge-
schiedenisse van Floris dan hem te zien ster-
cken / want zy beide zoo schoon van alle le-
ben als men ergens in 't land twee bli-
ben zoude mogen: Doen riepen de heeren
al te saamen / Heere bergeest hen de mis-
daad / ende verhoort doch ulve heeren bede.

Doen liet hem den Admiraal geraaden
ende wilde niet tegen hen lieben zyn / ende
bergef Floris en Blanchefleur al haer mis-
daaden ende schuld / en alle den reenen die
hen behulpelyk hadden geweest / des die
twee gelieben zeer verblijd waren. En
Floris hertelde in de tegenwoordighheit
van alle de heeren de geschiedenissen die
hun beide geschiedt was / van die tyd dat
zy gekooren waren / tot 'er tyd dat zy ge-
hoornen waren van den Admiraal in den
tooren des zy hen alle herwonderben.
As dat Floris zyn sprake voldeind had-
de /

de / ging hy tot den Admiraal en viel hem te voete / ende had hem dat hy hem van Blanchefleur weder geebe wilde / daar hy zoo veel om geleden en gedaen hadde / wat hy zeide : Ik en zoude zonder haar niet leeben können / ende waar lieker dood dan zonder haar te zyn. Toen nam den Admiraal (om zyn Edelheid te ketoonen) Floris by der hand / ende dede hem zitten neffens zyn zijde / en hy kustte hem ende namze ook by der hand / ende zeide hziend hier geebe ik u de Tongvrouwe ende bevelze u hoort / ende geebe u liebe u leeben.

Toen hiesen zy beide te voete / ende ke Admiraal namze minnelijk op ende kustente / ende hy sloeg Floris kider naar de maniere des lands.

Hoe den Admiraal Claris (een Dogter van Almangien) ende Floris en Blanchefleur trouwde.

Het laatste Capittel.

Als nu alle dingen ten bestre gekomen waren / zoo werd daar groote pompende feste bereid / want den Admiraal dede Claris met groote triumphe leiden ten Monsier / daar hy ze trouwde met grooter eeren / ende deze koninginne kroonen hoor alle de Heeren ende genooten / ende wil deze behouden al zyn leeben lang. En Blanchefleur werd ook ter zelver kerken gelijagt / daarze Floris trouwde met groote lijfschappen / ende daar werd grooter Huzelost gehouden / ende de Admiraal zat in de hoogste Stele / ende hy hem zyn koninginne Claris ; ende daar na dede hy hy hem zitten Floris ende Blanchefleur / ende daar na die andere Heeren / elk naar zyn staat. Daar hield men groote lof en lijfschap / van Cor-

nissen / streken / zingen / spzingen ende menigerken muzikenspel / ende de eerste duerde menigen dag.

Winnen deser eerste zyn daar gekoomen Ambassaten uit Spangien / ende zeiden daar openbaarlijk hoor alle Heeren / hoe Floris Vader ende Moeder gestorben waren / ende hoe dat alle dat land in tribulatie was / om zynder doolinge wille. Als Floris deze zaaken herstaan had / zoo was hy zeer bedroeft / en verzoog den Admiraal om zynen verlos / t welk den Admiraal niet gaerne en dede / hem te loobende grooter Heer te maaken dan hy t huis zyn zou / waar of hem Floris bedankte. Als den Admiraal zag dat hy begeerde te vertrekken / zoo heeft hy hem zeer rijkelijk beschonken met vele kostelijke wten / ende zoo heeft gouds en silber als hy begeerde / ende zoo heeft hy hem de Goden behouden. Ende zoo zyn Floris ende Blanchefleur na Spangien gereist ende hunne staat / daar zy kortelinge kwamen met goede spoed / daar zy zeer lijfde-lijk met grooter Triumphie ontfangen werden van al het volk. Ende Floris werd koning gekroont in zyn Vaders stede / ende Blanchefleur koninginne. Deze twee leefden lange tijd in grooter liefden / peize ende genugte. Ende Floris door de begeerte van Blanchefleur maakte alle het volk in zynen Lande Christenen. Ende kortz daar na versterf hem t land van hongarien van zynen oom / die zonder erf stierf. Ende zy gesuomen t'saamen een dogter / die Heerthe hiet / ende was namaals een huzelouwe van Dephu / die aan haar warden grooten koning karel / zoo sommige Historien zeggen / die een heugdelijk Prince was.

compl.

